

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjárónak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BETEGH PÁL** könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Saxa loquuntur.

(P. C.) „Mikor az emberek hallgatnak, a köveknek kell beszélniük!” — e mondás leginkább olyan emlékszobrokra áll, melyeket oly halottaknak emeltek, kik életükben kevés, vagy éppen semmi elismerést sem élveztek. Az ilyen emlékszobrok aztán olyan utólagos fizetések, melyeket az élő nemzedék voltaképpen a tulajdon zsebébe tesz, mert mi hasznuk van a halottaknak, abból, ha nagyságukat elismerjük, ha bünbánólag verjük a mellünket s megtesszük a valómást, hogy korábban nem tudtuk őket méltányolni. Áll ez ugy Irányi Dánielről, mint a parlamenti palota építőjéről, az immár világhírű Steindl Imre műépítészről. Irányi persze az ő igénytelenségében visszautasított volna minden erősebb dicséretet, mert egyszerűségének jellemnagysága idegenkedett minden fölöslegtől és mert csak a hazaszeretet egyetlen tuláradó fölöslegét ismerte. De talán mégis jó lett volna őt a közvéleményben magasabbra állítani, aki nemcsak a nagy szabadságharcban küzdött hazájáért, aki hosszú éveket töltött számkivetésben s aztán haza jött, hogy tüzbuzgósággal és fáradhatlan kitartással képviselje a tiszta demokrácia igaz eszméit. Az ő nagy értéke főleg abban van, hogy az 1848-iki törvényhozás ama részét, mely a jogegyenlőséget mondta ki, legszélsebb társadalmi következményeiben kialakítani törekedett. Mert világosan állt előtte, hogy Magyarország csak a demokrácia alap-

ján haladhat előre, kivált ha a demokráciát egységes nemzeti érzés tünteti ki és erősíti. Ebben az ő áldásos működésében tehát az egész nemzetnek része van és az egész nemzet nagyobb tisztelettel tartozik emlékének. Az érvényesülés, melyet előbb nem talált meg kielégítő mértékben, bármennyire küzdött is a nemzet javáért, ez az érvényesülés a nemzet javára kell, hogy most fokozottabb mértékben megadassék az ő eszméinek

És a másik is, aki szívében keserőséggel költözött el az életből, fáradhatlan, szorgalmas munkás Magyarország dicsőségére, neki sem adatott meg az elismerés, melyet most bámulattal visznek utána. A nemzet házáat építette ő, pompásan, tele gazdag szinompával, a legdusabb és legizlősebb idomokban és amíg ő műve kivitelével volt elfoglalva, silány hálátlanság érintette minden vállalkozását, alacsony zsémbeskedés bírálta, sőt még a gyanu is fölmerészkedett hozzá a leggyalázatosabb alakban, hozzá épp úgy, mint az egész mű legfőbb vezetőjéhez, az azóta elhalt Tisza Lajos grófhhoz. Ámde valamint Szege, minél inkább felvirul, annál tartósabban hozzájárul Tisza Lajos nevének dicsősítéséhez, ugy ez a parlament is, minél gyakrabban használja azt a népképviselőt és a nemzethez egyedül méltó alakban: becsületes parlamenti munkában, annál inkább lesz az egy nagy emlékké, mely építőjének dicsőségét az egész nemzetnek hirdeti. Az élő nemzedéknek pedig erős inte-

lem a két szobor, hogy ne üljön fel azoknak az alacsony, képtelenségük és tudatlanságuk által csak rágalmazásra predesztinált lármázóknak, hanem bátor szívvel és nemesen chauvinista szellemben teljen öröme a tiszta és nagy férfiakban, kikkel a sors kedvezése megajándékozta és — ha a tehetség és tisztesség előtt az utat el nem torlaszolja — remélhetőleg még jövőre is dus számban fogja megajándékozni.

Krónika.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, június hó 3-án.

Miről szólhatnék előbb, mint a tegnapi Urnapi körmenetről, mely gyönyörű időben, óriási közönség részvételével folyt le a fővárosban. Nem így történt azonban Bécsben, hol a kedvezőtlen időjárás miatt a Szent-István egyházban tartották meg a körmenetet a király és az uralkodóház jelenlétében. Nálunk József Ágost kir. herceg jelent meg a királyi oratoriumban s vett részt a körmenetben. A király különben ma este 7 óra 30 perckor érkezik vissza hozzánk s mint értesülök, eredeti tervétől eltérőleg nem e hó 15-ig, hanem csak 10-ig marad Budapesten.

Mindezek után rátérhetek a hétköznapi eseményekre. Dolgozunk, erőlködünk, csinálunk politikát, teremtünk ipart és pusztítunk rákfenéket, de szemünk mégis csak az eget kémleli: van-e rajta felhő? Bizony igen kedvezőtlen kilátás biztathat a termésre. Pedig hazánk megélhetése még ma egészben a földhöz van kötve.

Az oroszokat ismét nagy vereség érte s ez — amint írják — végzetessé válhat a háború fejleményeire. Londonból meg azt jelentik, hogy Port-Arthur helyzete kétségbe-ejtő, mert az élelmi szerek ára oly drága, mintha éhínség volna.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

Az ártatlan ember.

— Alfred Capus. —

A „Székely-Udvarhely” számára franciából fordította:
Ferencz Tivadar.

Első jelenet. (Precheur János; a polgármester.)

A polgármester: Kedves fiam, magával szemben nagyon elnézőnek kell lennem. De azért nem kell mindjárt megijedni... Nem mint polgármester beszélek önhez, hanem mint jóbarát. Nem tartozom azon elfogult emberek közé, akik azt hiszik, hogyha valakit elítélnek és különösen ha azt ártatlanul elítélték, az szégyent hoz az illető jellemére. Nézetem szerint mindig alkalmas kell adni az illető embernek — a megbánásra. Az ember lophat vagy gyilkolhat különös körülmények behatása alatt és emellett az ilyen ember — alapjában véve — mégsem rossz ember... Mi materiálisták...

Precheur János: Fogadja köszönetemet, kedves polgármester ur, jóindulatáért. De bátor vagyok önt figyelmeztetni, hogy ártatlanul ítélték el engem és miután Márton maga beismerte a gyilkosságot: most már mindenki meggyőződött ártatlanságomról...

A polgármester: Én azt nagyon jól tudom, kedves fiam és ön is fogja beismerni, hogy én mindent elkövettem kiszabadítására és hogy községünkbe visszajöhessen... Hogy csak öt éven át és nem több ideig volt fogva az új kaledoniai

börtönben, abban nekem is van részem. Ősmerem a családját, amely — kivétel nélkül — tisztesség emberekből állott, sőt önt is már gyermekkorától fogva ismerem és ha nem ringattam önt, kedves barátom, a térdemen, ez csak azért van, mert polgártársaim tiszteletét nem akarom ilyen uton megnyerni. Ön mindig nagyon jó fiu volt, a községi iskolában nem egyszer nyerte el a szorgalmi díjat, én erre nagyon jól emlékszem. Ezt mind el kell mondanom önnek, nehogy félreértsen... Abban az időben, amidőn önt azzal vádolták, hogy az öreg Morand anyókat csak azért gyilkolta meg, hogy megrabolhassa, abban az időben én mindig csak azt gondoltam: „valami félreértésnek kell lenni”. Ön hasznát huzott az enyhítő körülményekből és ez nekem nagyon tetszett. Tanukihallgatáskor, amikor a vizsgáló bíró engem kihallgatott, én a többi között azt kérdeztem tőle és erre ugy emlékszem, mintha tegnap történt volna: „Csakugyan meggyőződött-e bíró ur Precheur János bűnösségéről?” — „Teljesen meggyőződtem arról” — volt a vizsgáló-bíró felelete. Nem akartam őt tovább faggatni, mert a község első tisztviselője vagyok és így kénytelen voltam hallgatni, de gondolatomat megőriztem. Precheur János — ártatlan, ez volt szívem sugallata, ártatlansága előbb-utóbb napfényre kerül. Nem kell elhamarkodni az ügyet És erre a napra, kedves barátom, türelmetlenül vártam. Bekövetkezett; én annak nagyon örülök...

Precheur János (meghatottan): Polgármester ur!

Polgármester: Oh, annak a nyomorult Már-

tonnak vallomásai minden homályt eloszlatnak. És ő is az én kerületemből való volt. Ki merte ezt róla feltételezni? Egy derek ember, akit mindenki szeret és aki öt év lefolyása után — amikor egyszer alaposan leitta magát — egyszerre lelkifurdalást érez és mindent beismer... Az iszákosság, kedves barátom, az iszákosság! Ha az ember leissza magát a sárga földig! Kérem, ne tegye ezt soha... És végre! Ő volt az a gazember, aki meggyilkolta az öreg Morand anyókat... Vannak pillanatok, amikor én azt nem bírom elhinni... De miután Mártonról beszélünk, tudja-e, hogy mit tehet ön az ő érdekében?

Precheur János: Én, az ő érdekében?!

Polgármester: Hallgasson meg kedves barátom. Amint én önnek mondtam, Mártont nagyon szerették a községben, ahol neki különben csak barátai voltak... Nagyon jó munkás volt. Másrésztől, be kell vallanom, hogy önnek nagy szolgálatot tett, amiről különben meggyőződhetett. Ha be nem vallja tettét, ön még most is ott ülne az újkaledoniai börtönben, ugy van bizony, ezt nem lehet tagadni...

Precheur János: Márton egy akasztófára való gazember!

Polgármester: Már megint hálátlan!

Precheur János: Ha mindent megvallott, miért nem tette ezt öt évvel ezelőtt?

Polgármester: Ne káromolja az eget, kedves barátom. Az ember gyarló teremtmény... Legyünk elnézők... De én folytatom. A közvélemény, kedves barátom, nagyon hálás lenne, ha ön hála fejében — valami viszonzószolgálatra

A magyar képviselőház — miután az osztrák delegáció végzett munkájával a magyar delegációnak is szerdán záró ülése lesz — valószínűleg 9-én formális ülést tart, amelyen a napirendet fogják megállapítani. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter meg a vasuti üzletvezetőségek számát 9 ről 14-re szándékozik szaporítani s ezekből egyet Brassónak juttat. A biztosítási törvény módosítására vonatkozó előmunkálatok teljesen befejeződtek s közelebről e tárgyban az illetékes szakférfiaktól írásbeli észrevételeket kérnek. A pénzügyi bizottság mai ülésén Heltai Ferenc előadó a vasutasok fizetésére vonatkozó javaslatot az eredeti tervezet szerint ajánlta elfogadásra, mert annak hite rosszabb, mint a valóságban áll. Megelőzőleg Hieronymi miniszter a magyar iparos közönséget nagy reménységgel kecsegtető felszólalásokat tett s különösen az ipari szakoktatás egyedül helyes beállítására messzekiható intézkedéseket ohajt életbe léptetni.

A toreador, Pouly fils, pedig igen érdekes személyiség Budapesten. Unatkozik, mert nincs készen az arena s így a bikaviadalok egy hétig halasztást szenvednek. Az élelmes pesti kollegák azonban eközben irásztalhoz ültetik s a bikaviadal mesterségéről iratnak vele cikkeket újságaik számára.

Nem kevésbé fontos az sem, hogy a villamos vasut e héten töltötte be 25-ik évfordulóját. Simens Werner, ezeltől 25 évvel mutatta be a berlini kiállításon az első villamos vasutat.

Megemlítvén a jelentősebb tudnivalókat, egész nyugodtan befejezhetem tudósításomat.

Egyházi élet.

Építünk Székelyudvarhelyen templomot! A közmívelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközség előjárósága a következő kegyes adományokat vette éshálás köszönettel nyugtázza: Lőrinczi Dénes lelkész 19 sz. gyűjtőívén: Tordai unitárius egyházközség, Csegezy Mihály 20—20 K, Derzsy Károly 10 K, Nagy Balázs 2 K, Lőrinczi Dénes 1 K 60 f, Olvashatatlant, Solymossy Károly, Péter Antal, Velits Károly 1—1 K, Kovács Dániel 40 f. Együtt 58 K. Máté Pál 428 sz. gyűjtőívén: N. N., egy katolikus, Kovács József, özv. Gamboerné, Kőváry Mihály, Kubeni Pongrác, Máté Pál 1—1 K, N. N., egy református, X. Y. 50—50 f, Nagy Zoltán, Lehovits János 40—40 f, N. N., N. N., olvashatatlant 20—20 f, N. N. 10 f. Együtt 10 K. Jánosi Gyuláné 357 sz. gyűjtőívén: Jánosi Gyuláné, Jánosi Gyula 10—10 K, Jánosi Ilus, Jánosi Sarolta 5—5 K Együtt 30 K. Ekárt Andor gyűjtőívén: Csehéfalvi unitárius egyházközség. Ekárt Andor 10—10 K. Együtt 2 K. Betegh Pál utján: Fülci Sz. Lajos 2 korona. Az I—LII. közlemény összegze 6508 K 27 f. E közlemény összegze 120 K. Összesen 6628 K 27 fillér.

elhatározná magát. Öt évi rabsága alatt csak szerzhethet egy kis pénzösszeget a börtönben. . . . Megvagyok győződve, hogyha községünk hivatalos lapja azt közli, hogy ön száz frankot felajánlott — utódnak, mondom, ha ezt az újság tudomására hozza derék közönségünknek, ezen nemeszívűsége általános megelégedést fog kelteni polgártársaink körében.

Precheur János: Egy ilyen akasztófára való gazember számára pénzt adjak, — nem, azt nem teszem meg!

A polgármester: Ön téved kedves barátom, önnek nincs igaza. Ön nemcsak egy rendkívüli, hanem kényes helyzetbe is jutott. Nem beszélék magamról, nem. . . . Nem vagyok elfogult ember és szívesen látok magamnál, egy ártatlanul elítélt embert. . . . Hasonló gondolkozásu emberrel nem találkozik egész községünkben. Végre helyes vagy nem helyes az a felfogás, de tény az, hogy egy kényszermunkára elítélt egyén, mindig gyanus. Különbön jegyezze meg magának, hogy egész kerületünkben ön az első, akit ártatlanul elítéltek. Kár volt visszatérni, nem jó szemmel nézik önt. De különben nem is akarok önnek tanácsot adni, csak annyit mondok, ne feledkezzék meg a száz frankról, amit önnek adni kell — Márton javára. Délután visszajövök. Viszontlátásra, kedves barátom. Isten önnel!

Második jelenet. (Precheur János; egy szomszédasszony.)

A szomszédasszony: Jó reggelt, Precheur uram,

Tan- és nevelésügy.

Homoróvidéki tanítók gyűlése. Az udvarhelyvármegyei tanító-egylet „Homoróvidéki” járásköre, folyó évi június 18-án d. e. 9 órakor Bányában, az állami iskola helyiségében gyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Gyakorlati tanítás Derzsi Géza helybeli tanító által. 4. Felolvas Kelemeu Lajos h. karácsonfalvi állami tanító „Mivel szokta a makacs, engedetlen gyermeket engedelmessegre bírni?” c. kérdésről. 5. Felolvas Deák Mózes h.-ujfalvi közs. tanító „Milyen családi körülmények között élnek a makacsnak, engedetlennek ismert tanítványok” című kérdésről. 6. Szavaltat Pataky József dályai áll. tanító által. 7. Ének, négyes szólammal: Deák Mózes. Pataky József, Derzsi Géza, Réther János tanítók által. 8. Jelenlések, indítványok és tagsági díjak befizetése. 9. Elnöki zárszó. E gyűlésre a homoródi járás területén működő állami és községi iskolák tanítóit alapszabályaink 14. §-a 3-ik bekezdésében foglalt intézkedésre való hivalkozással tisztelettel összehívom. Homoródmás, 1904. május 30-án. Krizsán Sándor, járásköri elnök.

Tanítók figyelmébe. Hivatkozással a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 42427—904 sz. körrendeletére, utalva földmívelésügyi miniszter urnak a „Néptanítók Lapja” közelebbi számában közzétett hirdetésére, vármegyénk kir. tanfelügyelője tudatja, hogy a földmívelésügyi miniszter első sorban a gazdasági ismétlő iskolák vezetésére hivatott s tényleg működő tanítók részére mezőgazdasági irányú kiképzés céljából folyó évi július hó 15-től aug. 10-ig bezárólag Algyógyon, Hódmezővásárhelyen, Nagyszentmiklóson, Rimaszombaton, Pápán, Jászberényben és a csákovári gróf Eszterházy-féle földműves iskolánál 20—20, összesen 140 néptanító számára négy hétre terjedő mezőgazdasági tanfolyamot rendez. Minden tanító 100 K segélyt kap utiköltségül és ellátására. Jelentkezések a kir. tanfelügyelőségénél folyó hó 8-ikáig fogadtatnak el.

Iskolaszentes és tanári gyűlés. Segesvárt május hó végén avatták föl a polgári leányiskola szép, új épületét. A felavatás ünnepélyen megjelent és részt vett a közoktatásügyi miniszter képviselőjében Dr Morlin Emil, min. tanácsos, Béli László főispán, Pogány István kir. tanfelügyelő, az iskola gondnoksága Eisenlohr Henrik elnök vezetésével, az országos polgári iskolai egyesület elnöke Lád Károly és a polg. isk. tanárok „Marosmenti Körének” tagjai közül Nagyenyedről 3, Tordáról 7, Marosvásárhelyről 6, Dicsőszentmártonból 6, Zalatnáról 2, Segesvárról 5 tag. Ott volt továbbá Segesvár intelligens közönségének számos képviselője. Az ünnepélyt a növendékek énekkara nyitotta meg. Gyöngyössi Alice tanuló szavalt a Móra István Prologját; beszédekkel mondtak Dr Morlin Emil min. tanácsos, Pogány István kir. tanfelügyelő, a gyermekek énekkara előadta „Erdőn, mezőn, réten” című dalt. utána Gyöngyössi István igazgató felolvasta az iskola történetét. Dónáth Erzsébet tanuló

Precheur János: Jó reggelt, asszonyom!
A szomszédasszony: Hogyan érzi magát, a mióta nem láttam? Mondja csak Precheur ur, tudja e azt, hogy én szállítottam a tejet ennek a jó urnak. . . . ennek az igaz ember Mártonnak. . . . Ez egy bűnös ember, de azért mégis szerette a tejet. . . . A legrégibb vevőim egyike volt. . . . Akkor megfontoltam a dolgot és azt mondtam: egyik vevőm elmegy, kénytelen vagyok egy másik után nézni. És azért azt kérdezem önől, hajlandó-e mindennapi tejét nálam vásárolni? Minden reggel pontosan elhozom. Egy csupornak az ára tíz krajcár.

Precheur János: Ön nagyon előzékeny, kedves szomszédasszonyom, de nem iszom tejet.

A szomszédasszony: Micsoda, ön nem iszik tejet?! Csakugyan nem szereti a tejet?

Precheur János: Öszintén mondom, nem szeretem.

A szomszédasszony: Pedig Márton nagyon szerette a tejet.

Precheur János: Soha sem szerettem a tejet, különben nagyon sajnálom. . . .

A szomszédasszony (vigyorogva): Morand anyóka szintén a vevőim közé tartozott, akit ön. . . . akarom mondani, akit meggyilkoltak. . . . Oh! mekkora csapás volt ez reám nézve. . . . Vajjon ki volt a tujajdonképeni gyilkosa?!

Precheur János: Azt gondolom, hogy Márton mindent megvallott. . . .

A szomszédasszony (gyanakodva): Mindent megvallott! ez furcsa. . . . Nem mind arany ám, ami fénylik. . . .

szavalt Várad Antalnak „Rákócy F. Rodostón” című költeményét, ezután a „Szózatot” énekelték. A polg. iskolai tanárok „Marosmenti Köré”-nek tagjai 28-án délelőtt megnézték Segesvár nevezetes épületeit, nevezetességeit, muzeumát, délután a „Villafranca” c. kirándulási helyre mentek és gyönyörködtek Segesvár remek látképében. 29-én délelőtt a tanáriör tagjai Dr Morlin Emil min. tanácsos, Béli László főispán és Lád Károly orsz. egyesületi elnökkel kirándultak a fehéregyházi honvédelmekhez, hol Gyöngyössi I. köri elnök koszorut helyezett a hősök sírjára. Onnan a polg. leányiskolával fővonultak a Petőfi szobrához, hol a Himnusz eléneklése után Aranyosi Vilma tanuló szavalt Szabolcska Mihálynak „Petőfi” című költeményét, utána Kovács Dániel köri alelnök beszédet mondott s koszorut helyezett a szobor talapzatára. Ezután megtartották a Marosmenti Kör gyűlését, melyen Perdy Emil, Szakáts Teréz felolvasott, Kósa Sándor vitatételt terjesztett elő. Mindkét napon társas ebéd volt, melyen a résztvevő előkelőségek éltetése mellett többször fölhangzott az általános öröm kifejezése azért, hogy ily szép iskolát sikerült a kormánynak létesítenie Segesváron. Szép kitüntetés érte Gyöngyössi István igazgatót, midőn Dr Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter levéllel mondott elismerést és köszönetet buzgó fáradozásaiért. Igen jó hatást keltett a különböző helyekről oda sereglett tanárok körében, hogy Béli László főispán úgy az ünnepélyeken, mint a gyűlésen végig társaságunkban időzött és az iskolai ügyek iránt komoly érdeklődést tanusított.

Külömfélék.

Koszorumegváltási alap.

— Az első husz korona. —

„. . . hogy meghalt kedveseink, ismerőseink ravatalánál a kegyeletet a hiúság ne érintse, azt igazán megtehetjük.”

„Sz. U.” f. é. 44. sz.

Igy gondolkozott a „Székelyudvarhelyi Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet” igazgatósága és felügyelő bizottsága akkor, midőn B u d i k László igazgatósági érdemes tagja elhunyt alkalmából „Koszorumegváltási alap”-ot létesített.

Csak 20 koronát tett le, mert nem akarta azt a hitet kelteni az egyesekben, hogy ha az alapra helyes és humánus érzésüknél fogva kegyeletes filléreket ohajtanak juttatni s ezzel övéik iránt érzelt igaz szeretetüknek jelét adni, ne hihesse senki, hogy ama magas összegnél kevesebbet nem áldozhat.

Mert ennél a főséges, magasztos eszménél nem az összeg nagysága, hanem a kegyelet méltó kifejezése jöhet szóba. Mar pedig, hogyan fejezhetők ki ezen érzelmeinket méltóbban, mint a jótékonyág gyakorlása által? Nem szebb, nem nemesebb és nem maradandóbb emlékeztető-e az elhunynak, ha elküldjük 5—10—15—20 korona

Precheur János: Mit akar ezzel mondani?
A szomszédasszony (távozik): Ezentul, mihelyt alkonyodik, nem megyek ki többé a lakásomból.

Harmadik jelenet. (A polgármester; Precheur János.)

A polgármester (igen izgatottan): Kell hogy már vége legyen ennek a dolognak. . . .

Precheur János: Megfontoltam az egészet és elhoztam a száz frankot.

A polgármester: Mit beszél ön most száz frankról szerencsétlen ember! Mit kellett hallanom? Tegnap, körülbelül ötven embernek azt mondotta, — ne tagadja, nekem többen elmesélték — hogy ön ártatlan?

Precheur János: Igen, azt állítottam.

A polgármester: Uram! Istenem! Ugy beszél, mintha az egész községben ön lenne egyedül — ártatlan! Ha azt hiszi, hogy ilyen eljárásal barátokat fog szerezni községünkben. . . . Ártatlan. . . . Nálunk az ártatlan emberek száma megszámlálhatatlan, ezt önnek tudnia kellene! Ön nem az egyedüli ártatlan. . . . És az a megszámlálhatatlan sok ember, legalább is olyan ártatlan, mint ön. Szavamra mondom.

Precheur János: Nem fogom többé kimondani, hogy ártatlan vagyok. . . . de ez egyszer, nem bírtam magam visszatartani.

A polgármester: Ez nem elég az üdvösségre. Ma három angol érkezett a községünkbe, akik minden áron látni akarták — az ártatlanul elítélt embert. . . . Ez nagyon lealacsonyító az egész községre nézve. Különbön senki sem szereti nálunk az angolokat. Oh! Nem titkolhatom el, hogy

adományunkat a város polgármesteréhez, aki azt az adományozó nevének föltüntetésével az elhunyt nevének megörökítése céljából a takarékpénztárlag kezelendő «Koszorúmegváltási alap»-hoz csatolja minden egyes esetben a helybeli lapok legközelebbi számaiban nyilvánosan nyugtázza; egyszerűsint a végösszeget is közölven.

A „Koszorúmegváltási alap” rendeltetése az volna, hogy első sorban szegény és munkaképtelené vált iparosainkat gyámolító Iparos Otthon-t létesítsünk, vagyis az elaggottaknak menedékházat, esetleg az apátlan és anyátlan szegény gyermekeknek árvaházat.

De bárminő jótékony közcélra is jussanak állásaink, mindenkor ama fölemelő tudat vezéreljen, hogy azokat nem az enyészést mindent felhaló Molochjának, hanem már hitünknel fogva is az életnek, a föltámadásnak, a nyomor könnyei letörülésére fordítottuk, s nem áldoztunk az utálatos, nagyképsűködő hiúságnak.

Aztán elvégre is a székely-magyar nemzet élni, testi, szellemi és erkölcsi javakban gyarapodni akar! S ha már szeretteinket a leggondosabb ápolással sem tarthatjuk meg az életnek, hanem a kérlelhetetlen halál elragadja körünkől, létesítsünk maradó emléket, s azt ne csak szívünk mélyén őrizzük, hanem főképp a közjótékonyaság terén ápoljuk igazi nemes cselekedettel, emberbaráti érzéssel. Ne gazdagítsuk még halálunkkal is az osztrák ipart. Hiszen ez eddig is valóságos nemzeti öngyilkosság volt részünkről!...

Bizunk tehát székely-magyar emberbarátaink hazafias érzésében s nagy a reményünk, hogy minél többen fogják belátni, hogy a kegyeletes érzés gyakorlására ezen mód a legalkalmasabb.

A „Székelyudvarhelyi Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet” igazgatósága és felügyelő bizottsága ugyanis e hó 3-án Spaller József igazgatóelnök vezetése alatt rendkívüli ülést tartott, melyen Budik László elhunyt igazgatósági tagtársuk emlékére jegyzőkönyvileg megörökítvén, egyértelműleg elhatározták, hogy részvétüknek a családnál testületileg kívánnak kifejezést adni. Azonban a szeretteink emlékére oly rövid ideig őriző koszorú helyett egy 20 K-ról szóló betéti könyvet állíttatnak ki „Koszorúmegváltási alap” címen és azon kéreccsel adják át Szakáts Zoltán polgármesternek, hogy azt a városi alapok módjára vegye kezelésbe s az esetről-esetre, hasonló céllal történő adományokat, az elhunytak emlékére megörökítendő, a helybeli lapok útján hozza nyilvánosságra. A követendő szép példa önmagában leli dicséretét.

Városi közgyűlés volt tegnap Szakáts Zoltán polgármester, később pedig Demeter Dénes városi tanácsos elnöke alatt a tagok igen csekély számu érdeklődése mellett. A közgyűlés kezdetén Kassay Ákos kérdést intézett a polgármesterhez s rosszaságát nyilvánította azon eljárás fölött, hogy a dögtér ügyében hozott képviselői határozat végrehajtása helyett, a tanács egyik előkelő tagja megfeleltette a határozatot. A polgármester kijelentette, hogy nem

az egész lakosság ellenséges indulattal van ön iránt; nem járt el eléggé tapintatosan... (méréskeltebb hangon). De nézzük kedves barátom, mit tehetünk önnek érdekében... Ne tegye ki magát valami veszélynek, amely elől úgy sem térhet ki. Ime, még egy példa: a vizsgálóbírónak — akinek jelentése alapján önt elítélték — községünk határában egy kis birtoka van, ahol a szünidőt tölti. Azt gondolja-e ön, hogy a bíró ur jó szemmel nézi önt, ha találkoznak egymással? A tévedés után... igen tévedés volt az egész, hogy önt elítélték, ön nem maradhat többé itten és legjobb lesz ha elmegy Párisba. Telepedjék le ottan kedves barátom, ezt tiszta szívből tanácslom önnek. Párisban könnyen visszanyerheti jó hírnevét, különösen ha kifogástalanul viseli magát és nagyon ügyel magára. Bizonyos dolgoknak, amelyeknek nagyfontosságot tulajdonítanak egy kis vidéki városban, Párisban semmi jelentőséggel nem bírnak... És ki tudja? Lehet, hogy idővel, községünknek de:ék lakossága mindent elfelejt és megbocsát — önnek... akkor azután visszaterhet derék községünkbe és akkor én, a polgármester, leszek az első, aki önt tárt karokkal fogadja. Menjen kedves barátom, utazzék még ma, a 8 órai vonattal: napjai megvannak számlálva — ebben a derék községben.

Precheur János: Akkor mindjárt elindulok. Isten önnel, kedves polgármester ur.

A polgármester: Szerencsés utat: Isten áldása kísérje minden lépését...

célzatosságból történt, hanem végleges elhelyezést ohajtanak a dögtérnek. Majd a tárgysorozat rendén tudomásul vették a gyámmentári mérleg helyesbítésére történt kiutalásokat s a vármegye alispánjának a kegyeletház ügyében kelt rendelete alapján, a tanács véleményére kimondották, hogy legutóbbi határozatukhoz ragaszkodnak s az ingyen telek átadását függőben tartják a közalap pótköltségvetését, mely szerint 2% városi közgazgatási pótdó kiutalása mellett a polgármester fizetését 600 K, a r.-főkaptányét 580 K-val emelnék és a vágóhídi szolgának 360 K fizetés adatnék, tekintve a megjelent tagok csekély számát, napirendről levették. A szakiskola átiratát az iskolaszékhez utalták. Végül pedig Dr. Kassay Albert orvosnak (bejelentvén helyettesének Dr. Görgényi Károly orvost), Szombatfalvy főkapitányának és Demeter Dénes tanácsosnak 6-6 heti szabadságot engedélyeztek. Ezzel a gyűlés véget ért.

Kinevezések. Szemlé Ferenc helybeli róm. kath. főgimnáziumi tanár ugyanide rendes tanárnak; Gáll Ambrus segédkántortartó pedig Korondra rendes tanítónak neveztetett ki.

Kinevezés és áthelyezés. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter Schupiter Győző helybeli kir. posta- és távirtdagyakornokot posta- és távirtdatszinek nevezte ki és szolgálattételre a székesfővárosba osztották be. Helyébe pedig Szabó György balászfalvi kir. posta- és távirtdatszint az itteni postahivatalhoz áthelyezték.

Méhészeti előadások vármegyénkben. Nagy János kolozsvári hetedik kerületi méhészeti vándortartó e hónap folyamán huzamosabb időt tölt vármegyénk területén. E hó 7-22-ig marad nálunk a kiváló szakember s a következő napokon és helyeken tartja meg figyelemre érdemes előadásait: Junius hó 7-én Szolokma, 8-án Siklód, 9-én délelőtt Atyha, délután Etéd, 10-én Székelykeresztúr állami tanítóképző, 11-én Erked, 12-én Derzs, 13-án Székelyudvarhely, 14-én délelőtt Szentkirály, délután Méréfalva, 15-én Szentkeresztbánya, 16-án Lővete, 17-én délelőtt Homokeménfalva, délután Homoródszentmártonban, 18-án délelőtt Daróc, délután Homoródujfaluban, 19-én délelőtt Felsőrákos, délután Vargyason, 20-án délelőtt Bardocz, délután Olaszteleken, 21-én Kisbaczon, 22-én Magyarhermányon.

Eljegyzés. Balogh Gyula segesvári betűszedő és gépmester eljegyezte Sándor Rózsi-kát Csikgyimesen.

Hangverseny, színelőadás és táncvigalom. A helybeli unitárius egyházközség e hó 1-ei mulatsága egy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerült. Előkelő közönség töltötte meg a Budapest-szálló új színtermét s valóságos műveltségben és ritka szép mulatságban részesült mindvégig. Természetesen az est fénypontja most is, mint mindig, Hollaky Arthur főispán zongora- és Dr. Damokos Andor alispán hegedűjátéka volt. A művészi ihlettel és tökélyvel játszott zeneszámok valósággal elragadták közönségünket s minden egyes számnál szünni nem akartó tapsviharban fejezte ki hálás elismerését. A műsor többi pontja is hivatott kezekben volt s akár Jánosi Ilus és Kónya Kálmán „Vihar”-kettősét, avagy Sándor Ilonka és Ella dalkeringőjét tekintjük, csak teljes elismeréssel szólhatunk. Az „Apró félreértések” pedig valóban becsületére váltak úgy Mátyffy Domokos kir. pénzügyi titkár zseniális rendezőnek, mint Gothárd Juliska, Dózsa Sárika, Dr. Balogh Elek, Nagy Elemér, Sándor Ignác, Szentkirályi Árpád és Dr. Szöllösi Ödön kiváló tehetségű műkedvelőknek. A műsor kevéssel 11 óra után véget ért, de a páratlan jó kedv még csak ekkor kezdődött. Sándorka kitűnő zenekara mellett tánca perdült az arany ifjuság, még pedig oly lelkesedéssel, hogy még vármegyénk főispánja is lejtett néhány túrt. A vidám mulatság a reggeli órákig tartott s a tiszta jövedelem több mint 400 korona. De elismerést és minden dicséretet megérdemel az igazán ügybuzgó rendezőség is, amely élén Deák Lajos helybeli kir. járásbíró, egyházközségnek, hogy mindent elkövetett az est sikere érdekében, fényes tanubizonyossága az elért szép siker.

Családi ünnepély. Neumann Zsigmond helybeli lakos, a Klein Zsigmond előkelő fakeskedő cég egyik közbeccsülésben álló tisztviselője, folyó hó 2-án ünnepel'e meg házasságának 25 éves jubileumát. A családi ünnepségen megjelentek sokáig maradtak együtt s vidám mulatsággal fűszerezték ennek örömeit.

Halálozás. Budik László lakatosmester, ipartársulati elnök, a „Székelyudvarhelyi Ipari és Gazdasági Hitelszövetkezet” igazgatóságának tagja, életének 55-ik, boldog házasságának 26-ik évében,

hosszas szenvedés után, folyó évi június 2-án délután 4 órakor megszűnt élni. Az elhunyt temetése tegnap délután 3 órakor a gör. kath. szertartás szerint általános részvét mellett volt.

A székely vasút érdekében a székelykeresztúri Székely-Társaság széleskörű mozgalmat ohajt megindítani. E célból minap Ugron Zoltán földbirtokos, elnök vezetése alatt igen népes gyűlést tartott. Miután a Társaság egyedül az apahida — marosvásárhely — székelyudvarhely — sepi-szentgyörgy — konstanzi fővonal mielőbbi kiépítésétől várja a Székelyföld szomorú helyzetének föllendítését, elhatározta, hogy akcióba hívja a székely vármegyék törvényhatósági bizottságait és az ország összes Székely-Társaságait támogatásra fölszólítja. Ugron Zoltán elnököt pedig felkérte, hogy a székelyföldi miniszteri kirendeltségnek a vármegyei Gazdasági Egyesület választmányi ülésén tárgyalandó jelentésénél is hathatósan hanglyozza ezen vasút kiépítésének magyar nemzeti szempontból szükséges voltát. A Társaság ugyancsak ezen ügyben közelebbről ismét ülést tart.

A székelyudvarhelyi m. kir. áll. főreáliskolában az 1903—904. isk. év végén tartandó nyilvános vizsgálatok a következő sorrendben lesznek: Junius 6. és 7-én, hétfőn és kedden a VIII-ik osztályt végzett tanulók szóbeli érettségi vizsgálatára Junius 15-én, szerdán 8—10-ig a helybeli és bejáró gör. kel. vallásúak vizsgálatára a vallástanból a VII-ik osztályban; 10—12-ig az ev. ref. tanulók vizsgálatára a vallástanból a koll. imatermben; 10—12-ig a helybeli és bejáró unitár. vallású tanulók vizsgálatára a vallástanból az I-ső osztályban. Junius 16-án, csütörtökön 8 órától az I—II—III. osztályos róm. kath. vallású tanulók vizsgálatára a vallástanból a róm. kath. főgimnázium nagytermében; 8—10-ig a helybeli és bejáró ág. evang. vallású tanulók vizsgálatára a vallástanból a IV. osztályban; 8—10-ig a helybeli és bejáró izr. vallású tanulók vizsgálatára a vallástanból a II. osztályban; délután 3—5-ig az I—III. évfolyambeli tanulók vizsgálatára a latin nyelvből a IV. osztályban. Junius 17-én, pénteken 8 órától a IV—VII. osztálybeli róm. kath. vallású tanulók vizsgálatára a vallástanból a róm. kath. főgimn. nagytermében; I. oszt. magyar, német, földrajz az I. oszt. termében; a III. oszt. magyar, német, természettan, történet, a IV. oszt. termében. Jun. 18-án, szombaton az V. oszt. magyar, német, az V. oszt. termében; VII. osztály mennyiségtan, természettan, ábrázoló geom. a IV. oszt. termében. Jun. 19-én, vasárnap délután 5 órától az összes tanulók tornavizsgálatára. Jun. 20-án, hétfőn II. oszt. magyar, német, természetrajz a IV. oszt. termében; VI. oszt. magyar, német, francia az V. oszt. termében. Junius 21-én, kedden IV. oszt. mennyiségtan, természettan, rajzoló geom. saját tantermében; VII. oszt. francia, kémia, történelem az V. oszt. termében. Junius 22-én, szerdán III. oszt. francia, számtan, földrajz, rajzoló geom. az I. o. tantermében; V. oszt. francia, történelem, kémia a saját termében; VI. oszt. történet, természetrajz a IV. oszt. termében. Junius 23-án, csütörtökön I. oszt. számtan, természetrajz, rajz. geom. saját termében; IV. oszt. magyar, német, francia, történet saját termében. Junius 24-én, pénteken II. oszt. számtan, földrajz, rajz, geom. I. o. termében; V. oszt. mennyiségtan, természetrajz saját termében. Junius 25-én, szombaton VI. oszt. mennyiségtan, természetrajz saját termében; VII. oszt. magyar, német a IV. oszt. termében. Magánvizsgálatok junius 7. és 8-án, 7-én írásbeli, 8-án szóbeli. A vizsgálatok mindig reggel 8 órakor kezdődnek. Az iskolai év bezárása junius 29-én, szerdán d. e. 10 órakor lesz a tornacsarnokban. Mindezekre a t. szülők és érdeklődőket tisztelettel meghívja Székelyudvarhely, 1904. május havában az igazgatóság.

Szövetkezetek. A homoródszentpáli körjegyzőség 5 községe Homoródszentpál és Homoródvárosfalva székhellyel két fogyasztási és értékesítő szövetkezet felállítását határozta el. Az üzletrészek aláírása már megtörtént s az alakuló közgyűléseket is a Magyar Gazdaszövetség titkáranak jelenlétében közelebbről megtartották.

Az aranka irtása. Nemely gazdasági egyesület, bár a miniszternek az aranka irtására vonatkozó rendelkezéseit föltétlenül végrehajtandónak tartja, annak a nézetének adott kifejezést, hogy az olyan helyeken, ahol csak egyéves herések vannak és magot nem termelnek, az irtási munka nem látszik okvetlenül szükségesnek. A földművelésügyi miniszter most értesítette az e tárgyban hozzá fordult gazdasági egyesületeket, hogy a heremagvak forgalmának hatósági ellenőrzését a vámterület másik államának kormányával folyó tárgyalás befejezése után sürgősen szabályozni fogja.

— **Jókai Mór** művészi kivitelű heliogravur arcképét, mely a költő legutolsó és élethű képe (60x85 cm.) hogy a legszelebb körökben elterjeszthessük **10 K** bolti ár helyett **5 koronáért** ajánljuk a tanintézetek és társadalmi körök figyelmébe. **Ferraris** ezen világhírű műve a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala (Betegh Pál könyvkereskedése) útján kapható.

Törvénykezés.

Ujabb ítélet a székely-egyleti takarékpénztár pöreiben. A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla a székelyegyleti első takarékpénztár esődtömege részéről a volt igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok ellen indított kártérítési pörökben közelebről ítéletet hozott, melyben a törvényszéknek fölperest keresetével elutasító ítéleteit helybenhagyta. Az ítélet legfőbb indoka az, hogy a keresetek időelőltiek, mert még nem lehet tudni, hogy az Ugron Gábornak szabálytalanul kiadott kölcsönök az adós vagyonából nem fognak-e megtérülni.

Közgazdaság.

Az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyesület elnökségétől.

298—904. szám.

Meghívó.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület **junius 10-én délelőtt 9 órakor** a vármegyei ház kistermében választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Az aratási előmunkálatokról való véleményadás.
2. Folyó ügyek.

Székelyudvarhely, 1904. május 30.

Az elnökség.

A fentnevezett ülésen a székelyföldi kirendeltség jelentése ez alkalommal *nem* tárgyalatik.

Udvarhelyvármegyei lótenyészbizottsága folyó évi **junius hó 7-én (kedden)** délután **5 órakor** a vármegyei ház kistermében gyűlést tart, melyre a tagokat ezúton tisztelettel meghívja az elnökség.

Nyilt-tér*

szilárd és folyékony
Sarg-féle Szappan
Glycerin
a bőrt fehérré és gyöngéddé teszi.
Mindenütt kapható.

Sarg-féle Glycerin szappan úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél a leggyöngébb korban a **legkitünőbb tisztító szernek** bizonyult. Ismert tekintélyek, mint dr. Hebra tanár, Schauta, Frühwald, Breus Károly és Gusztáv, Schaudlbauer stb. által a legjobb eredménnyel használják.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

Hirdetmény.

A homoród-szent-mártoni egyházközség közhírré teszi, hogy **1904. évi junius 12-én délután 2 órakor** a községi iskolában zárt irásbeli árlejtést tart a toronynak bádoggal való fedésére és a falak letakarítására.

Kikiáltási ár **1766 korona**, melynek **10 százaléka** bánatpénzül leteendő; a költség előirányzat, terv- és feltétel bármikor megtekinthető a papi hivatalnál.

H.-Szt.-Márton, 1904. május 29.

Dombi János, lelkész. **Pap Mózes**, gondnok

Mindenféle kösz-

vényt, csúzt, és meghülest gyógyít a nyirfa levél, de csak junius hó végéig. o o
Hogy mi módon eszközölhető ez a biztos gyógyulás otthon, a háznál — megmondja az: „Élet könyve”, melynek ára most csak **2 korona** a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca. Vidékre a pénz előleges beküldése után bérmentve.

A Székelyföld legelőnyösebben ismert cipőbevásárlási forrása!

ORBÁN, NAGY és TAMÁS

kész cipőárú raktára * * *
Székelyudvarhelyt, Kossuth-
* * * * * utca 2. szám.

Van szerencsénk úgy a helyi, mint a vidéki t. község b. tudomására hozni, miszerint raktárunkat a tavaszi idény ujdonságaival bőven elláttuk s azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk. — Raktárunkon kaphatók — mindennemű —

férfi- és női cipők

és ujdonságok, ugyszintén fehér, sárga és bordeaux gyermek-cipők a legjutányosabb árakban. — Különösen felhívjuk b. figyelmét **TANNERIN** cipő-kenőcsünkre, dobozonként **40 fillér** árban. — Megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Az idény ujdonságai: Chevreux, Chevreux-lakk stb.

Saját gyártmány. o o Gyors és szolid kiszolgálás.
— — — Aranyéremmel kitüntetve. — — —

Találmányi szabadalmak

bejelentését, védjegyek és mustrák belajstromoztatását előnyös feltételek mellett teljesíti **TAKACS GYÖZŐ** és **TARSA** elsőrendű mérnöki és hites szabadalmi ügyvivői iroda Budapesten, VII. ker. Kerepesi-u. 40. sz. a. Felvilágosításokat a nevezett iroda, valamint a „Székely Udvarhely” kiadóhivatala is készséggel nyújt úgy a vármegyebeli, mint a vidéki érdeklődő közönségnek. Ugyancsak a fenti cég mérsékelt áron szállít saját rendszere szerint készített kitünő fémcimentet, mely vaskorlátoknak és hasonlók-nak kövekben való megerősítésénél ólom, vagy kén helyett meglepő eredménnyel alkalmazható. Acetylen- és villamos világítási berendezések, kellékek nagyban és kicsiben. Költségvetések, előmértek szerkesztése.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára Sz.-udvarhelyt, Kossuth-u.

Dus választék csinos és tartós

cipőkben!

Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o „Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Eszenciákat

— csalhatatlan bizonyosággal — a legjobb likőrök, bor-szeszek, különféle szeszek és ecet készítéséhez a legkitünőbb és páratlan minőségű szilárdított. Nagy megtakarítás. — Jóságért felelősséget vállalok. Különlegességekből megbízható receptek. Árjegyzéket, utasítást ingyen és portómentesen küld: **Pollák Károly Fülöp**, eszence gyára Prága. Ügynökök felvétetnek

Írta:
Enesei Dorner Béla.

Ára:
5 korona.

A sertés Magyarországon!
cimű — hasznos tanácsadó — könyv:
Betegh Pál
könyv-, papir-, író- és rajzszekereskedésében kapható!

— Kérje mindenütt a magyar gyártmányu Müller-féle (minden fajtájú) tentát, tuszt, pecsétviaszot és aquarell festéket.

Kézsmárky Akos

kocsikárpító és fényező műhelye Székelyudvarhelyt, Kökereszt-tér 1. sz. Elvállal és pontosan készít a legkülönbözőbb kocsikat, szekereket; butorok bevonását, szobapadlók fényezését; kocsis és szekérüléseket, függőlámpák, kép- és tükörkeretek, valamint butorok aranyozását, fényezését. **Költőzködéseknél** butorok és más kényesebb tárgyak szakszerű, felelősség mellett való becsomagolását teljesíti. — Ablakredőnyök nagy választékban kaphatók!

Kedvezmény olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazar

dus tartalmu, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap. Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként egy korona **50 fillér**, akik azonban kiadóhivatalunknál, Székelyudvarhely, Kossuth-utca 15. szám alatt rendelik meg, azoknak jóval mérsékeltébb ár mellett kedvezményképen

1 korona 30 fillérért küldetjük. — A „Budapesti Bazar” bármely hónap elsejétől megrendelhető. — A Budapesti Bazar minden számában kitünő szép-irodalmi rész, 40—50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv, diszes borítékiv van. A szabásiv magyarzata világos és könnyen megérthető. A Budapesti Bazar a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kerereső uri nőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olcsó magyar divatlapra.
A Budapesti Bazar megjelen havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szeeszkavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvényél, csuszál és megfűlésekél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasar-láskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél** Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kapható Székelyudvarhelyt:
Koncz Ármin gyógyszerertárban

Mindenütt, minden gyógyszerertárban kapható. Otthon, valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balsama

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek mellékjelenségénél a leghathatósabb, mint főlbfogés, gyomor-göres, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyengeség, fölfúvódás stb.

Göres- és fájdalomcsillapító, köhögést megszüntető, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis vagy 6 nagy üveg **5 korona** költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg **13 korona** költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-üveget **3 fillérért**, duplaüveget **60 fillérért** árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen védett zöld apácavédjegyre „Ich dien“ ügyelni. Egyedül valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalomba hozatala, valamint más törvényesen meg nem engedett, ismételéses nincs megengedve s az ily forgalomba nem hozható balsamvédjegy törvényesen üldöztetik.

**Thierry A. gyógyszerész
Centifoliakenőcs**

Schutzengel-Apotheke

fájdalomcsillapító, puhító feloldó, húzó, gyógyító stb. — **3. 0 korona** franko. A raktárakban kicsinyben **1.20 korona** tégelyenkint.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógytára, dr Egger Leo gyógytára, Vértés gyógyszerertár Lugos. Közvetlen megrendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beklüdtetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkezik meg, mint utánvétellel és clesnek az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést és pontos címet írni.

ALUMINIUM TOLL
BODANYOS ÉS TARTÓS

BELEGH PÁL
KÖNYVNYOMDAJÁ

Székely Udvarhelyt

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok alá, valamint a rétekre. Hatása épen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. — Ezen kitünő műtrágyát úgy a foszforsav, mint a citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatálása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körút 3.,

a Thomassalakgyárak, Berlin, magyarországi vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a hamisításoktól és csakis

csillag védjeggyel ellátott zsákokat vegyünk

át. Minden zsák olomzárral s tartalomjelzéssel ellátva!

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni

A Franklin-Társulat kiadása.

A

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdiszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudosunk, Fraknoi Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszayt nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferenc válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két köteten kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kötet, Arany János III. kötet és Szigligeti II. kötet.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái, I. kötet Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc.

Kuruc költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei, I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I—IV. kötet. — Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka 220 korona; ennek kiegészítőjeként megjelent Schakspere összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Betegh Pál

könyv-, papir-, író- és rajzszerkereskedésében (Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 15.) tulhalmozott raktár miatt kaphatók:

Mélyen leszállított árak!

- EMLEK-ALBUMOK fényképekhez és levelező-lapokhoz legolcsóbb árban.
- GYERMEKEKNEK remek képes- és meséskönyvek leszállított áron.
- HELYI ÉS MŰVÉSZI LEVELEZŐ-LAPOK dúsz választékban.
- HEGEDŰK, okarinák, hegeduvonók, hurok és más folszerelések elsőrendű gyárakból.
- KINAI DISZ- és kézi legyezók változatos kiállításban.
- ÉNEK- ÉS IMAKÖNYVEK különböző valóságfeleketű hívek számára.
- IFJUSÁGI IRATOK a legolcsóbb íróktól nagy választékban.
- PALLAS NAGY LEXIKONA — tíz első kötet — mélyen leszállított árban.
- DERZSI ÉLET-KÖNYVE, mint állandó házi-orvos. — Legbiztosabb gyógymód, mely szerint az eddig gyógyíthatatlan betegségek is házilag feltűntül és ingyenesen gyógyíthatók. Elsőrendű orvosi véleményre az EMKE. népkönyvtárai számára 100 példányt elfogadott. Bolti ára 3 K, most csak 2 korona.
- A „KEGYELET OSZLOPA”. Irta Bod Károly. — Tizenegy halotti ima, kilenc temetési beszéd különböző alkalmakra. Bolti ára 2 K 20 fillér, most 1 K 60 fillér.
- PÁLFI LAJOS: „Okszerű méhészet kézikönyve kérdések és feleletekben.” — Szöveg közé nyomtatott ábrákkal; ára 1 korona.

- DEMETER DÉNES: „Konfirmációi Emlék”, díszes képekkel. Az unitárius egyház Képviselő Tanácsának ajánlásával, ára füzve 60 fillér, kötve 80 fillér.
- TARCSAFALVI ALBERT: „Tört sugarak” és „Székely hangok”. „Mély érzésű versek. Megérdemlik, hogy mennél többen megismerkedjenek velük” — mondja Benedek Elek. — Bolti ár 2 K 40 fillér, most 1 korona.
- FELIX: „Buddhista Káté”. Regény egy kötetben. Bolti ára 3 K, most 1 korona.
- „UJ VERSEK”. Zempléni Árpád újabb költeményei. Negyedik kiadás, ára 1 K.
- PÉTERFI TAMÁS tősgyökeres székely írónk, az újabb kor egyik kedvelt írója: „Székelyföldről”, „Fenyőváry Ibolyka” és „Paraszt dráma” című beszédei, regéi, góbéságai és eredeti székely regényeinek leszállított ára 1—1 K.
- NÉMETH SÁNDOR: „Keresztény Erkölstan kérdések- és feleletekben”. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye elfogadott tankönyve, ára kötve 30 fillér.
- TOLLKÉSEK a legkülönbözőbb kivitelben.
- PÉNZTÁRCÁK, női finom bőr kiegészítők, pénzes erszények, divatos óra- és nyakláncok, zsebtűkrök nagy raktár.
- TÁRCANAPTÁRAK legfinomabb bőrkötésben mesés olcsó árakban.
- SZIVAR- és SZIVARKATÁRCÁK, dohány-szelencék és tárcák, bőr- és ujevüstből leszállított árak mellett, legnagyobb választékban.

Mélyen leszállított árak!

Vizsgai jutalomkönyvek legdusabb raktára!

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtéteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

Mint gyógyviz csodahatásu

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és diszműáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deak-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkötünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

ÁRA: kis tégely 1 K, nagy tégely 2 K, Margit hölgy-por 1.20 K, Margit szappan 70 fillér, Margit fogpép (Zanpasta) 1 K, Margit arcvíz 1 korona.

Postán utárvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

Földes Kelemen
gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszer-üzletben.

Főraktár Sz.-udvarhelyt: Konez Á. és Solymossy J. gyógyszerter.

Antracén iró-tenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- papír- író és rajz-kereskedésben) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15 szám alatt kapható! Ezen k i t ű n ő tenta a tollból könnyen sőtélőkken folyik, csak hamar meglekedik és a tollat nem rongja. Rendes írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladónak rendkívüli kedvezmény.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Brázay-féle sósorszesz

A Brázay-féle sósorszesz a fejbőrt és a haját megtisztítja a gombacsiraktól s ezzel elejét vesszük a hajhullásnak és a kopaszodásra vezető korpásodásnak.

Alkalmi vétel! SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA Alkalmi vétel!

o o o o női- és férfi divatáruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. o o o o

Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapítottatott: 1865.

Tájékozássul rövid kivonat az árjegyzékből:
(A tavaszi és nyári időnyre igen hasznos tudni valók)

Tavaszi és nyári divatcikkek dus raktára. o o o

Férfi- és női ruhák teljes elkészítettése elsőrendű műtermekben! o o o

Menyasszonyi o kelengyék nagy választékban! o

Állandó nagy választék bluz- és ruha selymekben féláron is alul!

Legnagyobb o raktár férfi és fiu ruháknak való posztókban, páratlan olcsó árakban, kiváló minőségekben! o o

- Női ruha-kelmék méterenkint 0.25—2.50 frtig.
- Jó mosó kartonok „ 0.14—0.30 frtig.
- „ „ pikétek „ 0.20—0.38 frtig.
- „ „ szatének „ 0.28—0.48 frtig.
- Selyemfényű voilok „ 0.28—0.40 frtig.
- Zefírek „ 0.18—0.40 frtig.
- Oxfordok „ 0.24—0.36 frtig.
- Lepedő vásznak 156—200 cm. szélességig . . . 0.45—1.10 frtig.
- Véges vásznak (23 méteres végenként . . . . . 3.50—12 frtig.
- Férfi ruha-posztók mt.-kint 1.10—7.50 frtig.
- Diszített női kalapok . . . 0.70—12 frtig.
- Nap és esernyők, fekete és színes . . . . . 1.00—8.50 frtig.
- Női kész bluzok . . . . . 0.80—5.50 frtig.
- Dus raktár női és férfi fehérműekből, férfi és fiu kalapokból. Butorkelmék, asztal és ágyterítők, függönyök, futó és gárnitura-, valamin fal- és ágyelő-szőnyegek. Selyem, gyapju és mosókendők. Abroszok, szalvéták, portörülők és törülköző-kendők Zsebkendők. Szalagok. Csipkék, csipkeszövetek, csipkegallérok, zsinórdiszek, nyakkendők és haris-

- nyák. Férfi és fiu kész ruhák, saját készítményű matracok. Selyem és cloth paplanok, takarók s több más mindennapi szükségletek.
- Férfi, női és gyermekecipők áraiból:
- Kis gyermekecipők 45 krtól 50 krig. Nagyobb füzös 90—1.10—1.30—1.60—1.90—2.20 frtig. Férfi, bőr, cugos 2.60—3.20—4.20—6.50 forintig. Női, bőr, cugos 2.70—3.20—5.— forintig. Női bőr, füzös 3.—3.80—4.80—5.50 frtig. Női, bőr, gombos finom 4.80—5.50 forintig. Női, lakk, kivágott 1.90—2.20—2.60 frtig. Gyermekek, lakk, kivágott 1.50—1.70 forintig. Női, chefro, félcipő 2.90—3.50 frtig. Női, chefro, gombos 3.30—3.80 frtig. Vászonzcipő, fekete és barna (női) bőrrrel körözve 95 krig. Ugyanez (férfi) 1 frt 10 krig.
- Férfi divatosztály:
- Egész rend sacco-öltöny 12 frttól feljebb, minőség szerint minden elképzelhető árakban. Egész rend Kaiser (salon) öltöny finom anyagból már 22 frttól feljebb; elegáns, finomabb kelméből 28 frttól, legfinomabb kelméből 34 forintig.

Férfi és fiu készruhák áruháza. Ezen ágbán a legvégsőig menő olcsó árakat biztosítom, miért is különösen bátor vagyok az elősoroltakra föl hívni a közfigyelmet!

Férfi, női és gyermek cipők kiváló minőségben, versenyen kívüli árakban! o o

Csinos női- és férfi sport, tenis és torna-cipők dus választékban.

Illatszerek, szappanok, ruha- és hajkefék! o o

Uti bőrdöök és kézi-táskák. o o

Tekintettel az árak emelkedésére a fenti olcsó árak csak a jelenlegi készlet kiárusításáig kötelezők.